

Als het mijn moeder was...

De lijsttrekkers van de vijf grootste politieke partijen buigen zich over

het probleem van mevrouw Gerritsma. Wie biedt de beste oplossing? Tekst Minou op den Velde

Mevrouw Gerritsma (87) is sinds een paar maanden opgenomen in een verpleeghuis. Daar is niet altijd genoeg hulp om haar op tijd naar de wc te helpen. Eén keer gaf een medewerkster haar een standje omdat ze 'alweer' moest. Uit angst om in haar broek te plassen, drinkt mevrouw Gerritsma nu nauwelijks nog. Hoe lossen we dat op?

Dirk Hol

Jan Peter Balkenende (CDA)

"Als ik zoiets met mijn moeder zou meemaken, zou mijn hart breken. Op zo'n moment voel je je machteloos. Politici hebben tot taak te werken aan oplossingen voor dit soort indringende kwesties. De afgelopen jaren is extra geld geïnvesteerd in de verpleeghuiszorg en er is gewerkt aan het verminderen van de meerpersoonskamers. Daar gaan we mee door. Maar ik zie ook een grote verantwoordelijkheid voor instellingen zelf. Eigenlijk moet je kijken waarom de ene instelling het beter doet dan de andere. De inspectie is daarbij heel belangrijk. En ik denk dat het goed is om de rechten van cliënten middels de cliëntenraden veel scherper naar voren te brengen, zoals minister Klink heeft gedaan. We zullen moeten besparen en dat kan door de zorg beter te organiseren. Een mooi voorbeeld is buurtzorg, waarbij teams van zo'n twaalf mensen heel efficiënt zorg organiseren en direct inspelen op behoeften van mensen. Dat is efficiënter en goedkoper. En ik hoor van ouderen dat zij die directe aandacht heel prettig vinden, beter dan dat allerlei verschillende mensen langskomen."

Hollandse Hoogte

Job Cohen (PvdA)

"Dit gaat over mensen die hun hele leven hard hebben gewerkt, en die ervoor gezorgd hebben dat wij het in Nederland zoveel beter hebben gekregen. Hoe beter de leiding van een verpleeghuis, des te groter de kans dat er een goede atmosfeer is, en des te kleiner de kans dat dit soort misstanden voorkomen. Ik denk dat de grootschaligheid de zaak geen goed heeft gedaan. Kortere lijnen en minder tussenmanagement, daar moeten we naartoe. De PvdA heeft al vijf- tot zesduizend extra handen aan het bed gebracht, we hebben tachtig miljoen uitgetrokken voor kleinschalige woonvormen, en honderdzesentwintig miljoen voor het verminderen van het aantal meerpersoonskamers. Op die weg doorgaan zou goed zijn, maar er moet de komende tijd ook 29 miljard worden bezuinigd, dus ik wil geen grote verwachtingen wekken. In de thuiszorg vind ik de buurtzorg een heel goede

ontwikkeling, net als het persoonsgebonden budget, ook al moeten we oppassen dat daar geen misbruik van wordt gemaakt. De jonge generatie van nu moet keihard werken, dat zijn veelal tweeverdieners dus zij hebben minder tijd om hun ouders te verzorgen. We zullen onze samenleving zo moeten gaan inrichten dat je tijd en ruimte hebt om elkaar te helpen. Als overheid moet je mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunen, als het even kan ook financieel."

Suzanne van de Kerf

Emile Roemer (SP)

"Mijn moeder heeft ook in een verpleeghuis gezeten. Zoiets als dit is haar gelukkig niet overkomen – dan was ik echt nijdig geworden. Het is onacceptabel. Mijn eigen dochter werkt in de zorg en ik merk dat het een roeping is. Zorgmedewerkers vinden het verschrikkelijk dat zij niet kunnen leveren wat hun hart, hoofd en opleiding zegt. Linksom of rechtsom zullen er meer handen aan het bed moeten komen. De SP wil dat het geld voor zorg daadwerkelijk aan personeel wordt uitgegeven, in plaats van aan lease-auto's en dure managers. Wij gaan in ieder geval niet bezuinigen in de zorg. Die grote centra, daar moet je vanaf. Kleinschalig wonen is vele malen goedkoper. Daar maken ze bijvoorbeeld met bewoners zelf het eten klaar. Bewoners vinden dat leuk om te doen, het is gezonder en ook nog goedkoper. En vrijwilligers moeten we echt omarmen. Ik heb bij een verpleeghuis bij mij in de buurt meegemaakt dat zelfs het kerstkaartje was wegbezuinigd. Die vrijwilligers hadden het gevoel dat niemand hen zag staan. Je moet er toch niet aan denken dat die groep ermee ophoudt!"

Nick van Ormondt

Mark Rutte (VVD)

"Dit soort dieprijste kwesties zullen nog veel vaker voorkomen als we niet zorgen dat er de komende jaren 200.000 verpleegkundigen bij komen. Personeelsgebrek bestrijd je door het vak weer interessant te maken. Je kunt wel voorschrijven dat verpleegkundigen vaker bij zo'n mevrouw langs moeten gaan, maar veel werknemers

in de zorg haken juist af omdat ze zijn gebonden aan allerlei protocollen en regeltjes die ze stipt moeten naleven, zonder dat ze veel ruimte hebben om zelf te beslissen dat iemand hulp nodig heeft. Kleine verpleeginstellingen die vanuit het persoonsgebonden budget worden gefinancierd, werken goedkoper én beter. Ze betrekken onder andere de familie meer bij de zorg. De verpleegkundigen hebben daardoor meer tijd voor andere cliënten. Waarom kan zoiets niet bij grote instellingen die via de AWBZ worden gefinancierd? Omdat zij de regels centraal stellen in plaats van de patiënt. De VVD wil de wijkverpleegster terug. Thuis worden mensen minder doodgepamperd en ze ervaren meer levensvreugde. Daarnaast pleit de VVD ervoor dat aandoeningen waarvoor men nu naar een verpleeghuis of ziekenhuis moet, als het even kan door de huisarts worden behandeld. Het financieel ondersteunen van mantelzorgers, daar zijn wij niet zo van. Is het nou zoveel gevraagd dat mensen voor hun eigen vader of moeder een inspanning verrichten?"

Bob Bronshof

Femke Halsema (GroenLinks)

"Als dit mijn moeder zou overkomen, zou ik de neiging om te slaan moeten onderdrukken. Met het tekort aan geld van de afgelopen jaren is de menswaardigheid van ouderen heel erg onder druk komen te staan, en dat is onacceptabel. Veel verpleegkundigen staan ook bovenmatig onder druk. De stopwatch-zorg kweekt soms een mentaliteit waarin elke 'extra' handeling als te zwaar wordt ervaren. Het wordt lopendebandwerk; daar moeten we vanaf. GroenLinks wil dat ouderen meer ruimte krijgen om naar hun eigen waarden en normen te leven, ook in een verpleeghuis. Daarom willen we de zorg kleinschaliger, laagdrempeliger en dichter bij huis organiseren. We willen 1,5 miljard bezuinigen op de zorg en tegelijkertijd 1,8 miljard opnieuw investeren. We zijn niet enthousiast over het plan om de patiënt te laten betalen voor elk huisartsbezoek. Verder willen we een vermogenstoets in de AWBZ. Dat bespaart een aardig bedrag, zonder dat het de toegang voor mensen met lage inkomens aantast. De inkomens van medisch specialisten brengen we terug naar de norminkomens: van 4,5 ton naar 160.000 euro." ■